

KO.604. 31. 179700 .2019.ARY

Pan
Bogusław Regulski
Wiceprezes Zarządu
Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie
ul. Migdałowa 4 lok. 22
02-796 Warszawa

Dotyczy: wątpliwości co do stosowania przepisów ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz.U. z 2018 poz. 1201, ze zm.) w zakresie definicji instalacji i jej kwalifikacji do systemu handlu emisjami

Stanisław Paweł Perenc

W nawiązaniu do pisma z dnia 30 września 2019 r. (nasz znak: 177733) dotyczącego wątpliwości co do stosowania przepisów ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz.U. z 2018 poz. 1201, ze zm., dalej: ustawa ETS) w zakresie definicji instalacji oraz zasad jej kwalifikacji do systemu handlu emisjami, Krajowy ośrodek bilansowania i zarządzania emisjami uprzejmie informuje, co następuje.

Zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 1 ustawy ETS, system handlu emisjami obejmuje emisje z instalacji. Pojęcie instalacji zostało zdefiniowane w art. 3 pkt 7 tej ustawy, zgodnie z którym przez instalację rozumie się „stacjonarne urządzenie techniczne lub zespół takich urządzeń, w których są prowadzone jedno lub więcej działań określonych w załączniku nr 1 do ustawy oraz wszelkie inne czynności posiadające bezpośredni techniczny związek ze wskazanymi działaniami prowadzonymi w danym miejscu, które powodują emisję lub mają wpływ na jej wielkość”.

Odnosząc się do kwestii położenia urządzeń należy podkreślić, że definicja instalacji postępuje się pojęciem „miejsca”, które ma szeroki zakres. Zgodnie z potocznym znaczeniem, słowo „miejsce” oznacza między innymi „część jakiegóż przestrzeni, na której ktoś przebywa, coś się znajduje lub odbywa (...)” (Słownik języka polskiego pod red. W. Doroszewskiego). To znaczenie najbliższe jest znaczeniu angielskiego słowa „site”, które zostało użyte w definicji „instalacji” zawartej w art. 3 lit. e dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniającej dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 275 z 25.10.2003, str. 32, ze zm., dalej: rozporządzenie 2003/87/WE), które oznacza teren, położenie. Co istotne, nawet usytuowanie urządzeń na odrębnych ewidencyjnie działkach nie wyklucza możliwości traktowania ich, jako stanowiących część jednej instalacji i w konsekwencji egzekwowania obowiązku rozliczania emisji z poszczególnych części instalacji. Ustalając

zakres pojęcia „miejsca” należy wziąć pod uwagę specyficzne okoliczności danego przypadku przy czym znaczenie może mieć np. usytuowanie na terenie jednego zakładu lub bezpośrednie sąsiedztwo poszczególnych urządzeń.

Z powyższej definicji wynika natomiast, że między zespołem stacjonarnych urządzeń technicznych znajdujących się w danym miejscu np. na terenie jednego zakładu, nie musi zawsze istnieć powiązanie technologiczne, aby urządzenia te stanowiły jedną instalację. Taka sytuacja występuje w szczególności w przypadku instalacji spalania, która może składać się z wielu samodzielnych pod względem technologicznym jednostek, a które na gruncie przepisów ustawy ETS będą, mimo braku powiązania technologicznego, stanowiły jedną instalację.

W pkt 1 tabeli zawartej w załączniku nr 1 do ustawy ETS, jako działanie objęte systemem handlu emisjami wskazano spalanie paliw w instalacjach o całkowitej nominalnej mocy cieplnej przekraczającej 20 MW. W celu doprecyzowania powyższego warunku dotyczącego kryterium mocy, na podstawie dyrektywy 2003/87/WE, do ustawy ETS wprowadzone zostały zasady ustalenia spełniania przez instalację wskazanej wartości progowej. **Zasada sumowania**, zawarta w punkcie 3 załącznika nr 1 do ustawy ETS wskazuje, iż **w przypadku włączenia do systemu instalacji spalania uwzględnić należy sumę nominalnej mocy cieplnej wszystkich stacjonarnych urządzeń technicznych, w których zachodzi spalanie [...]**. Jak przyjmuje Komisja Europejska w dokumencie z dnia 18 marca 2010 r. „*Guidance on Interpretation of Annex I of the EU ETS Directive (excl. aviation activities)*” (dalej: Wytyczne KE) – pkt 4.2. *The aggregation clause*) zasada ta ma na celu doprowadzenie do równego traktowania instalacji o tej samej mocy, nawet jeśli jedna prowadzi tę działalność w kilku mniejszych jednostkach produkcyjnych, a inna w jednej większej jednostce¹. W tym samym punkcie załącznika nr 1 do ustawy wprowadzony został jednak wyjątek od tej zasady nazywany **regułą de minimis**. Przewiduje ona, że „przy obliczeniach nominalnej mocy cieplnej **nie uwzględnia się stacjonarnych urządzeń technicznych o nominalnej mocy cieplnej poniżej 3 MW** oraz stacjonarnych urządzeń technicznych wykorzystujących wyłącznie biomasę (...)”. Urządzenia takie nie są więc brane pod uwagę jako część danej instalacji przy ustalaniu spełniania przez nią kryterium progowego uczestnictwa w systemie.

Co istotne, gdyby okazało się, że po zsumowaniu nominalnej mocy cieplnej urządzeń zgodnie z powyższymi zasadami, zostało spełnione kryterium wartości progowej, a więc całkowita nominalna moc cieplna instalacji przekroczyłaby 20 MW, wówczas **do systemu handlu uprawnieniami do emisji włączone zostaną także umieszczone na terenie zakładu urządzenia stanowiące źródła spalania o nominalnej mocy cieplnej poniżej 3 MW**. Wynika to wprost z treści punktu 6 załącznika nr 1 do ustawy ETS: „W przypadku przekroczenia wartości progowej nominalnej mocy cieplnej lub zdolności produkcyjnej jakiegokolwiek rodzaju instalacji, wszystkie stacjonarne urządzenia techniczne, w których dochodzi do spalania (...) muszą być objęte zezwoleniem na emisję gazów cieplarnianych z instalacji.”. Słowo „wszystkie” oznacza tu również urządzenia, które posiadają nominalną moc cieplną poniżej 3 MW, i które zgodnie z regułą *de minimis* nie są brane pod uwagę przy weryfikacji spełniania przez instalację kryterium wartości progowej >20MW. Przedstawione stanowisko potwierdzają także

¹ „*The clause should lead to equal treatment of installations of the same capacity, even if one carries out this activity in several smaller production units and the other in one bigger unit.*”

wyjaśnienia Komisji Europejskiej zamieszczone w pkt 2.3.2 - *Installation boundaries and treatment of associated activities* Wytycznych KE.

W nawiązaniu do powyższych wyjaśnień oraz Państwa wątpliwości wyrażonych w piśmie z dnia 30 września 2019 r., należy podkreślić, iż ustawowa definicja „miejsca” ma szeroki zakres, jednakże nie wynika z niej konieczność uznania urządzeń technicznych za jedną instalację jedynie na podstawie kryterium przyłączenia ich do jednej sieci ciepłowniczej. Niemniej jednak takie zabiegi jak oddzielny adres, wyodrębnienie geodezyjne działek, czy też założenie dla działki odrębnej księgi wieczystej, jak i rozdzielenie działek ogrodzeniem czy też drogą, same w sobie, nie przesądzają o niemożności uznania położonych na nich urządzeń za jedną instalację. W każdym przypadku konieczna jest analiza położenia poszczególnych urządzeń, z uwzględnieniem odległości w jakiej się one znajdują, tak aby można było ocenić, czy stanowią one zespół stacjonarnych urządzeń technicznych funkcjonujących w ramach jednego zakładu.

Co więcej, zasada sumowania mocy poszczególnych urządzeń w ramach jednej instalacji, nie przewiduje „wirtualnej” agregacji urządzeń z obszaru całej sieci ciepłowniczej jak wskazali Państwo w piśmie. To, które urządzenia będą składały się na instalację biorącą udział w systemie handlu zależne jest w pierwszej kolejności od określenia, czy miejsce ich położenia pozwala na uznanie ich za jedną instalację, a następnie zastosowania opisanych w niniejszym piśmie zasad dot. sumowania mocy. Zastosowanie zasady sumowania i pozostałych zasad kwalifikacji instalacji do systemu odbywa się wobec urządzeń, które spełniają przesłanki ustawowej definicji instalacji w zakresie wykonywanych w nich działań oraz miejsca ich położenia, a tym samym mogą być brane pod uwagę jako stanowiące jedną instalację.

Informujemy, że przedstawione wyjaśnienia służą jedynie ułatwieniu przeprowadzenia oceny w zakresie spełnienia kryteriów objęcia instalacji systemem handlu uprawnieniami do emisji, nie są one wiążące i Krajowy ośrodek nie ponosi odpowiedzialności za ich wykorzystanie. Szczegółową i wiążącą ocenę pod względem spełniania przez daną instalację przesłanek objęcia systemem przeprowadza każdorazowo organ właściwy do wydania zezwolenia, o którym mowa w ustawie ETS, a interpretacja przepisów przedmiotowej ustawy leży w kompetencjach ministra właściwego do spraw środowiska.

Z poważaniem

KIEROWNIK KOBIZE
mgr inż. Paweł Mzyk